

"Aan de slag"

**Onderzoek naar de kaderstelling en uitvoering van re-integratie
Wwb in de gemeente Asten**

**Rekenkamercommissie Asten
18 oktober 2011**

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding onderzoek	3
1.2	Aanpak onderzoek	3
1.3.	Leeswijzer	4
2.	Doelstellingen en onderzoeksvragen	5
2.1	Doelstelling	5
2.2	Onderzoeksvragen	6
3.	Normenkader	8
3.1	Kaderstelling	8
3.2	Uitvoering	8
3.3	Verantwoording	8
3.4	Resultaten beleid	8
4.	Bevindingen	9
4.1	Kaderstelling	9
4.2	Uitvoering	11
4.3	Verantwoording	12
4.4	Resultaten beleid	12
5.	Conclusies	14
5.1	Kaderstelling	14
5.2	Uitvoering	14
5.3	Verantwoording	14
5.4	Resultaten beleid	15
6.	Aanbevelingen	16
6.1	Kaderstelling	16
6.2	Uitvoering	16
6.3	Verantwoording	16
6.4	Resultaten beleid	17
7.	Zienswijze college burgemeester en wethouders	18
8.	Nawoord Rekenkamercommissie	20
9.	Bijlagen:	21
1.	Tabel: Afbakening treden participatieladder	21
2.	Overzicht van geraadpleegde documenten:	24

1. Inleiding

1.1 *Aanleiding onderzoek*

Met de Wet Werk en Bijstand (Wwb) hebben gemeenten, sinds de invoering in 2004, meer beleidsvrijheid gekregen hun eigen bijstand- en re-integratiebeleid in te vullen.

Maar deze vrijheid is geen vrijblijvendheid: in de wet is een mechanisme opgenomen die gemeenten dwingt tot het voeren van een effectief en efficiënt re-integratiebeleid.

In de wet is namelijk een verbinding gemaakt tussen budget voor verstrekking van bijstand en budget voor de uitstroom, door het budget voor de Wwb in twee delen te splitsen, te weten enerzijds het I(nkomens)-deel, dat zijn de uitkeringen en anderzijds het W(erk)-deel, dat zijn de gelden voor re-integratieactiviteiten.

Wanneer de uitvoering van de re-integratie tot onvoldoende uitstroom leidt, worden de kosten voor het I-deel hoger dan de uitkering, die op gemiddelde landelijke normen is gebaseerd. Dat tekort zal dan uit eigen middelen moeten worden aangevuld. Daar staat tegenover dat wanneer de gemeente geld overhoudt in het I-deel, zij dat naar eigen inzicht mag besteden.

Door de wijziging van de wet werd aan een beleidstaak, die tot dat moment in hoge mate in termen van rechtmatigheid moest worden beoordeeld, het aspect van de effectiviteit toegevoegd.

In de jaren voorafgaande aan de omslag in de economie in 2008 laaide in het publieke debat de discussie op over de vraag of het grote bedrag dat landelijk wordt uitgegeven aan de steun voor mensen die niet op eigen gelegenheid aan een nieuwe baan kunnen komen, wel een nuttige besteding van overheidsmiddelen is omdat men ernstig twijfelde aan de resultaten van het re-integratiebeleid. Een afdoend antwoord op die vraag kon toen nog niet gegeven worden omdat de gemeenten nog niet over een goede maatstaf voor die effectiviteit beschikten.

De discussie leidde er toe dat het denken daarover een stimulans kreeg en heeft inmiddels wel resultaten opgeleverd (zie ook par.2.1).

Het onderzoek zou ook antwoord moeten geven op de vraag of de gemeente Asten deze ontwikkeling heeft gevolgd en opgepakt. De in het regeerakkoord aangekondigde bezuinigingen op het re-integratiebudget maakt de noodzaak daartoe ondertussen nog groter.

Voor de goede orde moet nog worden opgemerkt dat, waar in dit rapport de term Wwb wordt gebruikt, gelezen moet worden: Wwb, inclusief Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ) en Wet investeren in jongeren (WIJ).

1.2 *Aanpak onderzoek*

Voorafgaand aan het onderzoek heeft de Rekenkamercommissie over een concept onderzoeksopzet gesproken met de raadscommissie Burgers en de verantwoordelijke beleidsmedewerkers. Het was aanvankelijk de bedoeling ditzelfde onderzoek gelijktijdig in de drie DAS-gemeenten te starten. Daarvan is afgezien en besloten is om het onderzoek eerst in de gemeente Asten uit te voeren. Doorslaggevend was daarbij dat Asten al in 2008 de uitvoering van het re-integratiebeleid heeft ondergebracht bij het Werkplein in Helmond. De ervaringen daarmee opgedaan kunnen bij een mogelijk onderzoek in de gemeente Someren worden betrokken.

Het onderzoek in Deurne is niet doorgedaan vanwege de plannen voor aansluiting bij het Werkplein, waardoor de resultaten van het onderzoek naar het beleid in de voorbije jaren vrijwel zeker niet meer bruikbaar zijn omdat de situatie dan ingrijpend is gewijzigd.

Om de onderzoeksvragen aan de hand van het normenkader te kunnen beantwoorden heeft de Rekenkamercommissie de door de gemeente beschikbare gestelde documenten uit de periode

2009 en 2010 bestudeerd. Daarna is over de nog openstaande vragen met de eerstverantwoordelijke beleidsmedewerkers en de portefeuillehouder gesproken.

Tijdens het onderzoek heeft de heer M. van de Beuken, senior beleidsmedewerker bij de gemeente Venray, als deskundige de Rekenkamercommissie ondersteund. Hij heeft ervaring op het gebied van re-integratiebeleid en met rekenkameronderzoek naar de effectiviteit daarvan.

1.3. Leeswijzer

In het tweede hoofdstuk staan de onderzoeksvragen, waarbij - in vergelijking met de onderzoeksopzet in de centrale onderzoeksvraag - de term “effectief” een ruimere invulling heeft gekregen.

De antwoorden op die vragen worden in hoofdstuk 3 met de bevindingen gegeven. Door de bevindingen te leggen naast het normenkader (hoofdstuk 4) kunnen de conclusies (hoofdstuk 5) en de aanbevelingen (hoofdstuk 6) geformuleerd worden.

Tenslotte zijn de conclusies en aanbevelingen voor een zienswijze naar het college gezonden.

Hun reactie en het nawoord van de Rekenkamercommissie staan in het laatste hoofdstuk.

2. Doelstellingen en onderzoeksvragen

2.1 Doelstelling

De doelstelling van dit onderzoek is om inzicht te geven in de effectiviteit van het re-integratiebeleid van de gemeente Asten. Anders gesteld: de Rekenkamercommissie wil achterhalen of een Astense bijstandsgerechtigde meer kans op werk heeft door deel te nemen aan een re-integratietraject van het Werkplein.

Om het effect van het re-integratiebeleid vast te kunnen stellen, zijn in de loop der jaren na de invoering van de Wwb de volgende maatstaven ontwikkeld en toegepast.

a) *de inhoudelijke maatstaf*

Omdat de doelstelling van het beleid is mensen uit de uitkering te halen, wordt de mutatie in het aantal bijstandsgerechtigden als maatstaf voor de effectiviteit van het beleid genomen.

Daarvan kennen we inmiddels twee varianten, te weten:

a.a) *de smalle maatstaf.*

Als maatstaf voor het effect van het beleid wordt de uitstroom naar werk genomen en van deze groep alleen de cliënten, die in de begeleiding hebben gezeten en die langer dan 12 maanden een baan hebben.

De Rekenkamercommissie realiseert zich dat daarmee het effect van het re-integratiebeleid nog niet correct is gemeten omdat niet uitgesloten is dat cliënten ook zonder een re-integratietraject een baan hebben gevonden. Maar de methode om met een econometrisch model de mate waarin cliënten hun kansen op werk verhogen te benaderen, is pas recentelijk ontwikkeld.

De gemeente kan ook een indruk van het kansenverhogende effect van de re-integratie krijgen door de cliënten in een enquête zelf te vragen of hij of zij zonder de steun van de re-integratie wel een baan had gevonden. Daar heeft de Rekenkamercommissie in dit onderzoek wel naar gekeken.

(zie voor meer details een recent onderzoek van de Raad voor Werk en Inkomen (*“Gemeentelijk re-integratiebeleid vergeleken”*)).

a.b) *de brede maatstaf.*

De discussie over de effectiviteit heeft geleid tot het inzicht dat het effect van de ingezette middelen niet uitsluitend aan de uitstroom moet worden afgemeten, omdat de weg naar een baan vaak over meerdere stappen, c.q. trajecten gaat en dat kost tijd. Daarom moet breder naar de effecten worden gekeken en moeten alle stappen die cliënten vooruit zetten op weg naar uitstroom worden geregistreerd.

Deze verbrede maatstaf voor het effect van de ondersteuning heeft de Rekenkamercommissie bij nader inzien aan de centrale onderzoeksvraag toegevoegd, omdat sinds kort daarvoor de participatieladder is ontwikkeld (zie bijlage). Daarbij worden als maatstaf voor het effect van de re-integratiemaatregelen alle bewegingen van cliënten omhoog en omlaag op de participatieladder genomen.

Door over de effecten vooraf een prestatienorm af te spreken kan achteraf vastgesteld worden of door het beleid de beoogde doelstelling is gerealiseerd. In die zin is dan sprake van een effectief beleid en kunnen zowel gemeenteraad als college de aan hen toegedachte rollen van kaderstelling, uitvoering en controle op beleid spelen.

b) *de financiële maatstaf*

Daarnaast is er de financiële, uit de wet voortkomende, maatstaf die bepaalt dat het wenselijk is dat de gemeente met de uitgaven voor bijstand onder het inkomensdeel blijft. Het is geen absolute maatstaf, maar als de inspanningen om bijstandsgerechtigden aan werk te helpen niet leiden tot een aansluiting bij de door het Rijk veronderstelde ontwikkeling, is het I-deel niet toereikend en is er alle aanleiding om het beleid nog eens kritisch te bezien. Dat geldt zeker in een tijd dat de centrale overheid omvangrijke bezuinigingen op de sociale uitgaven heeft aangekondigd.

2.2 **Onderzoeksvragen**

Bovenstaande beschouwingen over de doelstelling van het onderzoek re-integratiebeleid leidt tot de volgende centrale onderzoeksvraag.

”Is het re-integratiebeleid van de gemeente Asten duurzaam effectief?”

Daarbij wordt onder effectief verstaan als aan de inhoudelijke en financiële maatstaf wordt voldaan. Van “duurzaamheid” is sprake als de uitkeringsgerechtigde, die naar werk is uitgestroomd, tenminste 12 maanden blijft uitgeschreven

Voor het antwoord op deze centrale vraag zijn de navolgende deelvragen geformuleerd, onderverdeeld naar kaderstelling, uitvoering, verantwoording en resultaten.

2.2.1 Kaderstelling

1. Heeft de gemeenteraad aangegeven welke doelen hij voor re-integratie wil bereiken?
2. Is in de doelstelling onderscheid gemaakt naar doelgroepen?
3. Is de doelstelling zodanig geformuleerd dat wordt voldaan aan de bedoelingen van de wetgever dat het re-integratiebeleid tenminste leidt tot een gelijk dan wel lager beslag op het I-deel van het Wwb-budget?
4. Zijn daarbij relevante beleidsindicatoren geformuleerd?
5. Is afgesproken hoe en hoe vaak de raad over de resultaten van het beleid geïnformeerd wil worden, zodat hij deze kan beoordelen en zo nodig bijsturen?

2.2.2 Uitvoering

6. Wordt door het college getoetst of het beleid in overeenstemming met het beleidskader wordt uitgevoerd?
7. Worden periodiek tevredenheidsonderzoeken gehouden om vast te stellen hoe cliënten en werkgevers de uitvoering van het re-integratiebeleid ervaren?
8. Leiden de uitkomsten van deze onderzoeken - als daar aanleiding toe is - tot bijstelling van de uitvoering?

2.2.3 Verantwoording

9. Hoe vaak en op welke wijze vindt er terugkoppeling over de bereikte resultaten naar de raad plaats?
10. Kan de gemeenteraad op basis van de verantwoordingsinformatie haar sturende rol vervullen?

2.2.4 Resultaten beleid

11. Heeft de gemeente in de jaren 2009 en 2010 haar doelstellingen gehaald?

12. Voldeden de resultaten aan de bedoeling van de wetgever dat zo mogelijk minder beslag wordt gelegd op het I-deel van het Wwb-budget?
13. Is de uitstroom uit de Wwb in de onderzoeksperiode duurzaam geweest?

3. Normenkader

3.1 Kaderstelling

1. De beleidsdoelstelling is specifiek, meetbaar en tijdgebonden geformuleerd zodat de raad haar kaderstellende en controlerende taak naar behoren kan uitoefenen.
2. Bij de doelstellingen horen indicatoren aan de hand waarvan de resultaten van het beleid kunnen worden vastgesteld waardoor de raad kan sturen en bijsturen.

3.2 Uitvoering

3. De inzet van de instrumenten en middelen door het Werkplein sluit aan bij de in de kaderstelling geformuleerde doelen.
4. In de uitvoering door de gemeente en het Werkplein wordt het bereiken van de geformuleerde doelen geborgd door:
 - prestatieafspraken te maken waarin naar de gemeentelijke doelen wordt verwezen.
 - periodieke afstemming tussen gemeente en het Werkplein over de realisatie van de doelen zodanig dat de gemeente tussentijds kan bijsturen.
5. De gemeente houdt periodiek tevredenheidsonderzoeken onder cliënten, c.q. doelgroepen en werkgevers, zodat met de uitkomsten daarvan in het beleid en/of uitvoering rekening kan worden gehouden.

3.3 Verantwoording

6. Het college monitort en toetst of de doelen worden gerealiseerd en rapporteert daarover aan de raad.
7. De raad controleert en krijgt jaarlijks de in het beleidskader afgesproken informatie, zodanig van inhoud en op een zodanige wijze gepresenteerd dat hij kan beoordelen of het beleid in overeenstemming met het beleidskader wordt uitgevoerd.

3.4 Resultaten beleid

8. De beoogde doelstellingen zijn in 2009 en 2010 behaald.
9. Daarbij kan worden vastgesteld dat de resultaten hebben geleid tot het in de Wwb beoogde doel dat er een dalend beslag op het I-deel van het budget wordt gerealiseerd.
10. Afwijkingen worden afdoende verklaard.

4. Bevindingen

De resultaten van de documentenanalyse en de gesprekken met de meest betrokken medewerkers en de portefeuillehouder zijn in dit hoofdstuk gerubriceerd als antwoorden op de onderzoeksvragen (zie hoofdstuk 2).

4.1 Kaderstelling

1. Heeft de gemeenteraad aangegeven welke doelen hij voor re-integratie wil bereiken?

Na een uitvoerige studie van alle beschikbaar gestelde beleidsdocumenten heeft de Rekenkamercommissie vastgesteld dat een integraal kaderstellend beleidsdocument, waarin de raad heeft vastgelegd waar het re-integratiebeleid toe zou moeten leiden, welke middelen daarvoor ingezet kunnen worden en hoe daarover gerapporteerd zou moeten worden, ontbreekt.

Bij de inwerkingtreding van de Wet Werk en Bijstand (2004) is wel een beleidsdocument opgesteld aan de hand waarvan de eerste jaren is gewerkt. Bij de overgang naar het Werkplein is dat komen te vervallen en is gewerkt aan de hand van de beleidskaders, zoals die door de gemeente Helmond worden gehanteerd. Wel is daarin ruimte voor lokale inkleuring zodat ook de specifieke problematiek van Asten kan worden opgelost.

In voorbereiding is wel een visienota over het participatiebudget geldend voor de komende jaren. Omdat een algemeen kaderstellend beleidsdocument ontbreekt, heeft de Rekenkamercommissie een aantal documenten uit de jaren 2009 en 2010 bestudeerd om na te gaan of daarin wellicht kaderstellende beleidselementen staan. Dat waren:

- de Programmabegrotingen 2009 en 2010 en de Productbegroting 2010;
- de Re-integratieverordeningen 2009 en 2010;
- de Nadere regels behorende bij de re-integratieverordening 2010;
- de cockpit 2009 en 2010, een niet formeel vastgesteld afdelingsplan, waarin is geen voor de raad relevante informatie is opgenomen;
- de Bestuurlijke- en dienstverleningsovereenkomsten met de gemeente Helmond;
- de Regeling dienstverlening Werk en Inkomen, gemeenten Asten en Helmond.

Na bestudering van deze stukken kan het volgende worden opgemerkt:

- a. Het eerste dat opvalt, is het aantal documenten waarbij voor een juridische insteek wordt gekozen.
- b. De inhoud draagt niet bij aan een kaderstelling waarin op de drie W-vragen (wat willen we bereiken – wat gaan we daarvoor doen – wat mag het kosten) antwoord wordt gegeven. Er staan wel elementen voor een kaderstelling in, maar het is meer een catalogus van mogelijkheden die het college heeft waarvoor het re-integratiebudget kan worden ingezet.

In de toelichting bij de verordening, wordt deze kaderstellend genoemd, maar in de verordening zelf zijn nauwelijks kaderstellende bepalingen aan te wijzen. In artikel 2 laat de raad het stellen van prioriteiten zelfs aan het college, terwijl de wet regelt dat de raad budget en beleid vaststelt.

De doelstellingen in de onderzoeksjaren staan in de Programmabegrotingen 2009 en 2010 en luiden als volgt:

- voor 2009: “een goede (rechtmatige en doelmatige) dienstverlening op het gebied van werk en inkomen voor de burgers van Asten realiseren en het aantal uitkeringsgerechtigden aan het einde van het jaar lager laten zijn dan bij de aanvang daarvan.”

- voor 2010: “het aantal uitkeringen beperken tot de door het CBS voor dat jaar verwachte stijging van 20%.”

In de Productbegroting 2010 wordt over de wijze waarop deze doelstelling gerealiseerd zou moeten worden niets vermeld. Deze informatie zou in de cockpit staan maar ook daar is in 2010 geen informatie opgenomen. Wel is dat in 2011 in beperkte vorm toegepast.

- c. Een formulering van een doelstelling in termen van uitstroom ontbreekt. Dat wordt als weinig praktisch gezien omdat 80% van het klantenbestand geen startkwalificatie heeft en dus nog eerst een scholings- of ander traject moet volgen voordat naar een reguliere baan kan worden bemiddeld.
- d. Er zijn geen andere doelstellingen over de uitstroom, dan wel de tussendoelen (over de inzet van trajecten), geformuleerd. Daarvoor worden twee redenen genoemd. De eerste is dat het Werkplein niet in staat is de bewegingen van cliënten op de participatieladder zichtbaar te maken. Op dit punt is de managementinformatie wel in ontwikkeling en zodra deze informatie wel beschikbaar is, zal deze ook gebruikt worden om met Werkplein prestatie-afspraken te maken.
- e. Ook de financiële norm uit de wet ontbreekt als expliciete doelstelling.
- f. Verder ontbreken beleidsdoelstellingen voor de grote groep mensen zonder startkwalificatie, de projecten en de prioriteitstelling.

2. *Is in de doelstelling onderscheid gemaakt naar doelgroepen?*

Er is geen doelgroepenbeleid geformuleerd. Wel liepen er in de onderzoeksperiode een tweetal projecten, te weten:

- a. het *Klapperproject*, bedoeld voor mensen met een uitkering of deelnemers aan een re-integratieproject om hen in staat te stellen hun administratie van de eigen huishouding te verbeteren zodat ze meer greep hebben op hun inkomsten en uitgaven.
- b. het project *Begeleid opleiden* gestart in 2008, bedoeld voor Sinti-jongeren die op het Varendonck-college in het laatste jaar zitten en begeleid worden om te voorkomen dat ze na hun studie geen werk vinden.

Een derde project, het project *Centrumstewards*, waarbij werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt met behoud van uitkering (participatiebaan) als steward in het centrum van Assen worden ingezet, was in 2010 nog in voorbereiding.

3. *Is de doelstelling zodanig geformuleerd dat wordt voldaan aan de bedoelingen van de wetgever dat het re-integratiebeleid tenminste leidt tot een gelijk dan wel lager beslag op het I-deel van het WWB-budget?*

In geen enkel geraadpleegd document wordt de financiële maatstaf als expliciete doelstelling van het beleid genoemd. In het beleid speelt die norm ook geen enkele rol. Voor zover in de praktijk wel aan deze doelstelling wordt voldaan is dat dan ook eerder toeval dan de uitkomst van gevoerd beleid.

4. *Zijn daarbij relevante beleidsindicatoren?*

Uit de onder vraag 1 beschreven bevindingen blijkt dat er geen relevante beleidsindicatoren zijn geformuleerd. In de Bestuurlijke- en dienstverleningsovereenkomst zijn daarover ook geen afspraken gemaakt. In de daarbij behorende bijlage 1 staan wel evaluatiecriteria voor het onderdeel Re-integratie, maar die zijn te incidenteel (eenmaal in de vier jaar) en te beperkt om het gevoerde beleid te beoordelen.

5. *Is afgesproken hoe en hoe vaak de raad over de resultaten van het beleid geïnformeerd wil worden, zodat hij deze kan beoordelen en zo nodig bijsturen.*

Een dergelijke afspraak is niet aangetroffen. De praktijk is dat de kwartaalrapportages van het Werkplein ter kennisname worden gebracht van de commissie Burgers. Ingaande het 4^e kwartaal 2010 worden ze ook voorzien van een korte toelichting. In dat kader is in juni 2011 een vergelijking opgesteld over de jaren 2008 tot en met 2010.

De kwartaalrapportages kunnen enig houvast bieden om de ontwikkeling van het aantal bijstandsgerechtigden en de daarmee gepaard gaande uitgaven te volgen.

4.2 Uitvoering

6. *Wordt door het college getoetst of het beleid in overeenstemming met het beleidskader wordt uitgevoerd?*

Omdat een afgerond beleidskader ontbreekt, kan deze toetsing niet worden uitgevoerd.

Wel worden de rapportages van het Werkplein, volgens de geïnterviewd medewerkers, zowel de maandelijkse als de kwartaalrapportages kritisch gevolgd en met name getoetst op consistentie. Daarnaast vindt op basis van die gegevens het driemaandelijks portfeuillehouderoverleg plaats.

7. *Worden periodiek tevredenheidsonderzoeken gehouden om vast te stellen hoe cliënten en werkgevers de uitvoering van het re-integratiebeleid ervaren?*

In de onderzoeksperiode heeft SGBO in 2009 een klant- tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder cliënten uit alle deelnemende gemeenten in Nederland.

De dienstverlening wordt door alle klanten van het Werkplein beoordeeld met het rapportcijfer 7,1 waarbij de klanten van de gemeente Asten wel vaak iets lagere rapportcijfers geven. Waardoor dat veroorzaakt wordt, is onbekend.

De voor de bepaling van de effectiviteit van het beleid relevante vraag of de cliënten vinden dat de ondersteuning ook daadwerkelijk de kans op werk vergroot, wordt door 73% van de klanten onder de 40 jaar met ja beantwoord. Van de ouderen deelt 53% die mening.

Opvallend is dat in de rapportage aan de raad deze vraag en de antwoorden daarop niet worden genoemd.

Er is niet eerder een onderzoek gedaan naar de ervaringen van werkgevers met de uitvoering het re-integratiebeleid door het Werkplein.

8. *Leiden de uitkomsten van deze onderzoeken - als daar aanleiding toe is - tot bijstelling van de uitvoering?*

In de begroting 2010 is aangekondigd dat de acties die voortvloeien uit het klanttevredenheidsonderzoek van 2009 worden uitgevoerd.

Navraag leert dat inderdaad maatregelen op het terrein van verdergaande uniformering en communicatie met cliënten zijn genomen waarbij ook de verbetering van de website van het Werkplein Helmond een punt van aandacht was.

Maar de Rekenkamercommissie heeft geen relatie met de scores in het klanttevredenheidsonderzoek kunnen ontdekken, bijvoorbeeld een actie uit het onderzoek waaruit blijkt dat te veel klanten hun verhaal meerdere keren moeten vertellen.

4.3 Verantwoording

9. Hoe vaak en op welke wijze vindt er terugkoppeling over de bereikte resultaten naar de raad plaats?

Bij de kwartaalrapportages van het Werkplein wordt vanaf het 4^e kwartaal 2010 een ambtelijke memo gevoegd waarin commentaar op de cijfers wordt gegeven. In de informatie vindt de Rekenkamercommissie echter geen antwoorden op de drie W-vragen. Er wordt alleen over de uitstroom gerapporteerd en dus niet over de doelgroepen, wat de prioriteitstelling inhoudt en over het effect van de prioriteitstelling en de projecten (zie ook vraag 5).

Omdat ook niet over de tussendoelen wordt gerapporteerd ontbreekt ook de informatie over de inspanningen om de grote groep klanten die niet over een startkwalificatie beschikken meer kans op een baan te geven.

10. Kan de gemeenteraad op basis van de verantwoordingsinformatie haar sturende rol vervullen?

De vraag moet met neen worden beantwoord.

De informatie stelt de raad niet in staat om het beleid te beoordelen en zo nodig bij te sturen omdat deze weinig toegankelijk wordt gepresenteerd en niet aansluit bij de beleidsdoelstellingen die bovendien te globaal zijn geformuleerd. Ook heeft de raad geen heldere opdracht aan het college verstrekt. Met andere woorden: het antwoord op de vraag welk effect de inzet van re-integratiemiddelen heeft gehad op de positie van de cliënten op de arbeidsmarkt en de middelen die daarvoor zijn ingezet, kan uit de veelheid van gegevens niet achterhaald worden.

4.4 Resultaten beleid

11. Heeft de gemeente in de jaren 2009 en 2010 haar doelstellingen gehaald?

Voor 2009 was de doelstelling een daling van het aantal uitkeringsgerechtigden. Die doelstelling is niet gehaald, met dien verstande dat over de concrete resultaten niet eenduidig wordt gerapporteerd:

- a. Volgens de Evaluatie Werkplein d.d. 24-09-2010 (een intern stuk) bedroeg de instroom 67 en de uitstroom 53, per saldo dus een toename van 14.
- b. Volgens het Verantwoordingverslag 4^e kwartaal 2009 van het Werkplein bedroeg het bijstandsvolume 134 personen op 1 januari en 136 op 31 december.
- c. In het Programmaverslag en de Jaarrekening is aangegeven dat: "Het totale aantal uitkeringsgerechtigden IOAW, IOAZ en Wwb van 125 eind 2008 is toegenomen naar 138 eind 2009."

De doelstelling voor 2010 was dat de groei van het aantal bijstandsgerechtigden achter blijft bij de door het CBS verwachte stijging van 20%. Die doelstelling is wel gehaald, maar in verschillende documenten worden verschillende resultaten gemeld.

- a. Volgens het Jaarverslag 2010 van het Werkplein bedroeg het bijstandsvolume per 1 januari 142 en per 31 december 158, een stijging van 16 of in procenten 11%.
- b. In de Jaarrekening 2010 wordt vermeld: "Het bijstandsvolume is op 31 december 2010 wel hoger dan de stand op 1 januari 2010: een toename van 12 klanten, ofwel een krappe 9%. Dit is minder dan de verwachte stijging van het CBS van 20%. Begin 2011 is er een voorzichtig herstel van de economie zichtbaar."

12. *Voldeden de resultaten aan de bedoeling van de wetgever dat zo mogelijk minder beslag wordt gelegd op het I-deel van het WWB-budget?*

Noch in de Jaarrekening en het Programmaverslag, noch in de Verantwoordingsverslagen van het Werkplein zijn adequate gegevens opgenomen om deze vraag te beantwoorden. Die gegevens zijn wel te vinden in een memo van 6 juni 2011 aan de raad waaruit onderstaande tabel is samengesteld.

Jaar	Budget I-deel	Besteed I-deel	Verschil I-deel	Budget W-deel	Besteed W-deel	Verschil W-deel
2008	1.342.000	1.820.000	+478.000	593.000	506.000	-87.000
2009	1.389.000	1.902.000	+613.000	347.000	474.000	+127.000
2010	2.028.000	2.234.000	+206.000	372.000	404.000	+32.000

Naast de reguliere uitkering zijn in 2008 en 2009 extra middelen ontvangen van resp. € 344.000 en € 326.000 .

Ondanks deze aanvullende middelen heeft Asten in alle drie de jaren uit eigen middelen nog geld bij het I-deel moeten bijleggen en heeft de inzet van het W-deel de groei van dat tekort niet kunnen intomen.

13. *Is de uitstroom uit de WBB in de onderzoeksperiode duurzaam geweest?*

In het verslag van het 4^e kwartaal 2009 is over het aantal re-integratiecliënten dat binnen een jaar na de uitstroom weer in de bijstand terugkeert, geen informatie aangetroffen. Ook in het Programmaverslag en de Jaarrekening 2009 is daarover geen informatie aangetroffen.

In het Verantwoordingsverslag Werk & Inkomen Asten Jaarverslag 2010 staat wel het aantal (7) personen vermeld dat binnen een jaar na uitstroom weer in de uitkering is teruggekeerd. Maar daaraan kan geen enkele deugdelijke conclusie over duurzaamheid worden verbonden. Immers, van de uitstroom in het jaar ervoor (53) zijn slechts 12 mensen naar werk uitgestroomd. Welk aandeel daarvan in die groep van zeven zit, wordt niet vermeld.

5. Conclusies

Als de bevindingen gelegd worden langs het normenkader (hoofdstuk3), dan komt de Rekenkamercommissie tot de volgende conclusies.

5.1 *Kaderstelling*

Er is een zeer gebrekkige kaderstelling omdat in de kaderstelling de inhoudelijke noch de financiële norm is opgenomen waardoor een doelstelling is geformuleerd die geen antwoord geeft op de drie W-vragen. De in de onderzoeksperiode gehanteerde doelstelling is niet SMART geformuleerd en is beperkt tot een norm voor het aantal bijstandsgerechtigden waardoor het effect van het beleid niet zichtbaar gemaakt kan worden.

Er is in de documenten geen lijn te ontdekken tussen het beleidskader met daarin de doelstelling, de daarbij behorende beleidsindicatoren, de prestatieafspraken met het Werkplein en hoe daarover verantwoording wordt afgelegd. De overgang naar het Werkplein was het goede moment geweest om deze lijn in te voeren, veronderstellende dat deze organisatie en de eerder toegetreden gemeenten op dit punt een grotere ontwikkeling hadden doorgemaakt. Maar dat blijkt niet zo te zijn.

De raad heeft dan ook geen zicht op het effect van de ingezette re-integratiemiddelen, terwijl het totale Wwb-budget ruim 3 miljoen euro bedraagt (W-deel, plus I-deel, plus vergoeding aan het Werkplein en de eigen ambtelijke inzet). Dat is 10% van de begroting waarvan de raad accepteert dat daarover de antwoorden op de drie W-vragen ontbreken en de betrokkenheid van de raad bij het beleid beperkt blijft tot de vaststelling van de Re-integratieverordening.

Daarmede blijft de gemeente Asten behoren tot de grote groep van gemeenten die op het punt van de kaderstelling voor het re-integratiebeleid in de voorbije jaren relatief weinig vooruitgang hebben geboekt.

5.2 *Uitvoering*

Het college kan niet toetsen of het beleid zoals afgesproken met de raad, ook zo wordt uitgevoerd omdat die afspraken ontbreken. Een sluitend systeem van een kaderstelling met bijbehorende beleidsindicatoren veronderstelt de beschikbaarheid van een daarvoor ingerichte administratie die de benodigde data periodiek levert. Die heeft de Rekenkamercommissie niet aange troffen. Wel zijn er inmiddels met Werkplein gesprekken gestart om over de uitvoering prestatieafspraken te maken.

De uitvoering wordt wel getoetst door een klanttevredenheidsonderzoek, waarvan echter niet duidelijk is wat, en op welke punten met de resultaten is gedaan.

5.3 *Verantwoording*

Driemaandelijks worden de rapportages aan de commissie Burgers gezonden. In de rapportage ontbreekt de relatie met de doelstelling, waardoor wel informatie wordt verschaft maar geen verantwoording wordt afgelegd over de resultaten van het gevoerde beleid.

Ook de in het Programmaverslag vermelde gegevens bieden geen soelaas: ze zijn te globaal en informatie over de vraag waaraan de middelen zijn besteed en welke resultaten zijn behaald, ontbreekt. Bovendien wordt meer vooruit geblikt dan teruggekeken naar wat er gedaan is en wat daaruit valt te leren.

Gelet op de omvang van het budget, maar zeker ook vanwege het doel waarvoor de middelen beschikbaar zijn, is dat absoluut ontoereikend.

5.4 Resultaten beleid

De in de onderzoeksperiode gehanteerde doelstellingen zijn geformuleerd in mutaties in het aantal bijstandsgerechtigden. Een aldus geformuleerde doelstelling sluit niet aan bij het re-integratiebeleid, die gaat immers over uitstroom - na ondersteuning - naar werk. Het gevolg is dan ook dat de resultaten van het re-integratiebeleid door de Rekenkamercommissie niet kunnen worden vastgesteld.

De gemeente Asten heeft de door haar geformuleerde doelstelling, die dus gebaseerd is op het aantal mutaties in bijstandsgerechtigden, voor 2009 niet en die voor 2010 wel gehaald.

Ook worden de behaalde resultaten niet eenduidig gepresenteerd, wordt er niet gemeld of aan de bedoelingen van de wetgever wordt voldaan en ontbreken de gegevens om te beoordelen of de uitstroom duurzaam is.

6. Aanbevelingen

6.1 Kaderstelling

De gemeente bereidt een Visienota over het participatiebeleid voor waarin ook al vooruitgekeken kan worden de invoering van de Wet Werken naar Vermogen..

Voor de raad is dat een goede gelegenheid om in het onderdeel re-integratie tenminste op te nemen:

- a. SMART geformuleerde doelstelling met gebruikmaking van de participatieladder waardoor concrete antwoorden op de drie W-vragen beschikbaar komen;
- b. de beleidsindicatoren die een beoordeling van het beleid mogelijk maken;
- c. de vertaling daarvan in prestatieafspraken met en de informatieverschaffing door het Werkplein;
- d. de wijze en de tijdstippen waarop de resultaten van het beleid worden teruggekoppeld naar de raad.

6.2 Uitvoering

Een aldus geformuleerd kaderstelling moet de basis vormen voor de afspraken met het Werkplein, dat zijn administratie zodanig moet inrichten dat getoetst kan worden of het afgesproken beleid ook wordt uitgevoerd en het via de participatieladder zichtbaar wordt gemaakt.

6.3 Verantwoording

Belangrijk is dat raad meer bij het beleid wordt betrokken en zich ook meer met het beleid bemoeit en goede sturingsinformatie over het beleidskader en de daarin geformuleerde doelstelling krijgt. Daarbij zou aan de volgende kengetallen gedacht kunnen worden:

Inhoudelijk

- * Het aantal uitstromers naar werk binnen twee jaar na het begin van de re-integratieondersteuning (een norm van de Raad voor Werk en Inkomen).
- * Het aantal cliënten op de onderscheiden treden van de participatieladder en de mutaties (stijgers en dalers) daarin in de verslagperiode.
- * Het percentage cliënten dat blijktbaar de goede diagnose heeft gekregen en succesvol een traject heeft afgerond.
- * De toename van het aantal cliënten met startkwalificatie.
- * De gemiddelde uitkeringsduur.
- * Het aantal personen, dat na een re-integratietraject binnen een jaar weer in de bijstand terugkeert.
- * De resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek, de daaruit voortvloeiende maatregelen en het tijdstip van effectuering daarvan.

Financieel

- * De financiële norm uit de wet, dat wil zeggen de confrontatie van de kosten van het re-integratiebeleid (rijksbudget, middelen gemeente en de uitvoeringskosten) met de opbrengst (mutatie in het I-deel), zodat antwoord gegeven kan worden op de vraag wat de extra inzet in jaar t heeft opgeleverd voor het volume aan bijstand in het jaar t+1.

* Het percentage overschot/tekort op de beschikbare budgetten W en I in vergelijking met gemeenten in dezelfde klassengrootte.

Daarbij is het van belang dat ook stroomcijfers over meerdere jaren worden gegeven, de cijfers worden vergeleken met regionale en/of landelijke ontwikkelingen waardoor de gegevens in het juiste conjuncturele perspectief komen te staan.

6.4 Resultaten beleid

Uitvoering van de bovenstaande aanbevelingen zal leiden tot een presentatie van de resultaten van het beleid die aansluit bij de doelstelling.

7. Zienswijze college burgemeester en wethouders

Rekenkamercommissie Asten
T.a.v. de heer Drs. G.J.J. Schinck, voorzitter
p/a Spaarne 12
5751 WJ Deurne

Behandeld door: W.M.A. Verberkt
Telefoonnummer: (0493) 0493 671324 (via secretaresse)
Uw brief: 19 september 2011
Uw kenmerk/BSN-nr: 2011-A07
Ons kenmerk: AST11/2464
Bijlage(n):
verzenddatum:

Onderwerp: Zienswijze onderzoek WMO en WWB re-integratie

Beste heer Schinck,

Wij danken u voor de gelegenheid onze zienswijze op het conceptrapport, m.n. de conclusies en aanbevelingen te geven.

In onze vergaderingen van 4 en 11 oktober 2011 hebben wij uw rapport besproken. Wij zijn van mening dat het een gedegen rapportage is. We hebben een algemene opmerking en enkele specifieke opmerkingen.

Algemeen

We waken voor een juist totaalbeeld. Wij zijn van mening dat de basis van de beleidsvoorbereiding en –uitvoering van de WMO en de WWB re-integratie goed is. Daarop willen we verder bouwen en dat betekent ook dat verbeteringen mogelijk zijn.

Deze hebben wij ook expliciet opgenomen in het nieuwe beleidsplan WMO en bij de voorbereiding van het nieuwe re-integratiebeleid WWB.

In deze verbeteringsmogelijkheden herkennen wij een groot aantal conclusies en aanbevelingen in uw rapport.

Specifiek WMO

- Met betrekking tot de conclusie dat de raad geen adequaat financieel inzicht heeft in de WMO merken we op dat de raad bij gelegenheid van het vaststellen van de begroting kennis kan nemen en kan sturen op hoofdlijnen. Daar hebben we bewust voor gekozen. Als er afwijkingen zijn, rapporteren wij die tussentijds en kan bijsturing plaatsvinden. Als er niets gerapporteerd wordt, loopt alles volgens planning.
- Uw commissie merkt terecht op dat meer sturing nodig/mogelijk is op (beoogde) maatschappelijke effecten. Dit punt is door onze vakdeskundigen overigens ook zelf in de interviews met Uw commissie aangedragen. Dit maakt overigens ook deel uit van ons nieuwe WMO-beleidsplan, waarin o.m. wordt voorgesteld de BCF financiering meer resultaatgericht op te zetten. Ook de samenhang tussen de verschillende doelstellingen en WMO-onderdelen hebben we expliciet benoemd in het nieuwe WMO-beleidsplan.
- Wij kunnen ons voorstellen dat de raad de aanbeveling om een aparte Wmo-paragraaf in de begroting op te nemen nuttig vindt, vooral voor de komende periode (2012 - 2015), waarin grote operaties en vergaande financiële consequenties op de rol staan.
- Duidelijk is ook dat wij de actualisering van het beleidsplan WMO en de uitvoeringsplannen aan de hand van de decentraliseringsoperaties van het rijk en de

hieromtrent momenteel nog ontbrekende (financiële) informatie in de komende periode regelmatig in de commissie en/of raad aan de orde moeten stellen.

Specifiek WWB re-integratie

- Uw commissie benoemt relatief kort de prestatieafspraken (onder 5.2), terwijl de voorbereiding hiervan ook in 2010 al in volle gang was. Een groot aantal van de opmerkingen van de rekenkamercommissie komt daarin terug. Bijvoorbeeld de concrete prioritering van doelgroepen en hieraan gekoppelde uitstroombepalingen, herhaalde klanttevredenheidsonderzoeken, doelstelling om uit te komen met het budget.
- Uw commissie spreekt over een driemaandelijks portefeuillehoudersoverleg. We nemen aan dat Uw commissie hier het kwartaaloverleg met het Werkplein bedoelt, waaraan de portefeuillehouder en de vakdeskundige deelnemen. Daarnaast vindt er een portefeuillehoudersoverleg Werkplein plaats, waaraan de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten deelnemen met ambtelijke ondersteuning. Dit vindt tweemaandelijks plaats en is bedoeld om gezamenlijk na te denken over mogelijke verbeteringen op het Werkplein en besluiten te nemen over strategisch beleid.
- Uw commissie spreekt op pagina 11 over het niet eenduidig rapporteren van cijfers. Tijdens de interviews heeft de vakdeskundige aangegeven dat dit te maken heeft met verschillende peildata en met de vraag welke doelgroepen je erin betreft (ook IOAW/ IOAZ of alleen WWB). Het Werkplein zegt hier zelf over in haar kwartaalverslagen de mogelijkheid bestaat dat de cijfers van het verantwoordingsverslag niet precies aansluiten bij de cijfers van het voorgaande kwartaal of het maandelijks overzicht. De reden hiervoor is het moment van de uitvraag van gegevens voor het verantwoordingsverslag. Dit is natuurlijk lastig, omdat er eigenlijk maar een peildatum behoort te zijn, namelijk 31.12.
- Onder 5.4 geeft uw commissie kritiek op het feit dat we alleen de mutaties in het aantal bijstandsgerechtigden aan de raad presenteren, maar niet de concrete uitstroom van klanten d.m.v. ondersteuning. Dat zouden we graag doen, maar dan wel voldoende objectiveerbaar. Dit lukt echter geen enkele gemeente, omdat het altijd lastig blijft in te schatten *om welke reden* iemand uitstroomt: komt dat door het re-integratietraject, door eigen inspanningen, of simpelweg door geluk? Wel staat in de kwartaalrapportages benoemd hoeveel procent van de uitstroom uitstroomt vanwege leeftijd (65+) of verhuizing. Toch nemen wij in de afspraken met het Werkplein prestatie-indicatoren (aantallen) op.

Voor het overige wachten wij graag de reactie van de raad op uw rapport af.

met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders van Asten,

mr. W.M.A. Verberkt,
gemeentesecretaris/algemeen directeur.

8. Nawoord Rekenkamercommissie

Het college heeft de zienswijze op het rapport verwoord in een brief waarin ook een reactie wordt gegeven op de conclusies en aanbevelingen in een tegelijkertijd rapport over de WMO. De brief leidt slechts tot een korte reactie over de opmerking van het college onder het laatste punt van de alinea Specifiek WWB.

De Rekenkamercommissie onderschrijft dat het moeilijk is vast te stellen of een bijstandsgerechtigde dankzij de ondersteuning werk heeft gevonden. Verwezen wordt naar wat hierover op pagina 5 onder a.a wordt opgemerkt. Wat wel geregistreerd kan worden is het aantal cliënten dat uitstroomt naar werk na een re-integratietraject. Dat is immers een indicatie of de trajecten ook leiden tot beoogde gevolg. Onder paragraaf 6.3 is daarvoor een kengetal opgenomen.

9. Bijlagen:

1. Tabel: Afbakening treden participatieladder

Niveau	Voorbeelden
Niveau 6: Betaald werk <ul style="list-style-type: none">• Heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp'er EN• ontvangt geen aanvullende uitkering van gemeente of andere uitkeringsinstantie EN• wordt niet door anderen dan leidinggevende of collega's begeleid bij het uitvoeren van het werk EN• maakt geen gebruik van WSW of gemeentelijke participatie-instrumenten.	Voorbeelden niveau 6: <ul style="list-style-type: none">- Baan met arbeidscontract- Baan met arbeidscontract en pro forma nazorg¹- Zzp'ers- Ondernemers
Niveau 5: Betaald werk met ondersteuning <ul style="list-style-type: none">• Heeft een arbeidscontract met een werkgever of is zzp'er en ontvangt daarbij ondersteuning, dat wil zeggen:• maakt gebruik van gemeentelijke participatie-instrumenten OF• ontvangt een aanvullende uitkering OF• werkt in WSW-verband (intern, gedetacheerd of begeleid werken) OF• volgt een reguliere opleiding met arbeidscomponent, onder het niveau van de startkwalificatie.	Voorbeelden niveau 5: <ul style="list-style-type: none">- WSW (intern/gedetacheerd/begeleid werken)- Werk (parttime) met aanvullende uitkering van gemeente of UWV- Werkt met loonkostensubsidie- Werk waarbij uitkering wordt verloond (o.a. bepaalde vormen van Work First)- Werk met apart ingekochte instrument nazorg waarbij sprake is van echte ondersteuning- Werk met externe begeleiding/jobcoach- Werk en volgt daarnaast een inburgeringsaanbod- Werk en volgt daarnaast een educatieaanbod- Bbl-opleiding (4 dagen werken in leerbedrijf en 1 dag opleiding)- Werken met stagevergoeding en zonder aanvullende uitkering
Niveau 4: Onbetaald werk <ul style="list-style-type: none">• Doet onbetaald werk; dat wil zeggen:• heeft geen arbeidscontract EN• voert taken uit en heeft daarbij verantwoordelijkheden naar anderen EN• heeft minimaal eens per week fysiek contact met anderen bij het uitvoeren van het onbetaalde werk.	Voorbeelden niveau 4: <ul style="list-style-type: none">- Werken met behoud van uitkering (Work First, participatiebanen e.d.)- Duale inburgeringstrajecten met een werkcomponent- Re-integratie-instrument met werkcomponent- Stages- Vrijwilligerswerk (minimaal 1 x per week contact)- Bol-opleiding (dagopleiding met zo nu en dan stage)- GIT-trajecten (Geïntegreerde Trajecten - scholingstrajecten waarbij een beroepsopleiding met stages wordt gecombineerd met het leren van de Nederlandse taal)

¹ Het gaat hierbij niet om nazorg die gemeenten apart inkopen, maar om nazorg als impliciet onderdeel van een re-integratietraject waarbij geen sprake is van echte ondersteuning. De nazorg beperkt zich hierbij tot één- of tweemaal telefonisch contact.

Vervolg tabel Afbakening treden participatieladder

Niveau	Voorbeelden
<p>Niveau 3: Deelname georganiseerde activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband zoals verenigingen of opleidingen EN • voert geen taken uit met verantwoordelijkheden naar anderen (d.w.z. het is geen werk) EN • neemt minimaal eens per week deel aan die activiteit waarbij hij/zij in fysiek contact komt met anderen 	<p>Voorbeelden niveau 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volgen van een inburgeringsaanbod, educatieaanbod of re-integratie-instrument zonder werkcomponent - Volgen van andere cursussen of opleidingen zonder werkcomponent - Lidmaatschap vereniging (regelmatig een activiteit volgen waarbij je in contact komt met andere mensen) - Regelmatige sport beoefenen in georganiseerd verband - Vrijwilligerswerk (minder dan 1x per week contact)
<p>Niveau 2: Sociale contacten buiten de deur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft minimaal één keer per week fysiek contact met mensen die geen huisgenoten zijn EN • die contacten vinden niet plaats in georganiseerd verband EN • voert geen taken uit met verantwoordelijkheden naar anderen (d.w.z. het is geen werk) EN • die contacten beperken zich niet alleen tot functioneel contact met winkelpersoneel, hulpverleners et cetera 	<p>Voorbeelden niveau 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mensen ontmoeten zoals burens, buurtbewoners en ouders van vriendjes van kinderen - Regelmatig activiteiten buiten de deur ondernemen, zoals bezoek van vrienden, bioscoopbezoek, museumbezoek etc. - Regelmatige mantelzorg voor niet-huisgenoten (die niet via een organisatie is georganiseerd) - Individuele sporten zoals sportschool - Neemt deel aan activiteiten in georganiseerd verband maar minder dan 1 x per week - Regelmatig kerk/moskeebezoek (minimaal 1x per week)
<p>Niveau 1: Geïsoleerd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft niet of nauwelijks contact met anderen dan huisgenoten EN • de contacten buiten de huisgenoten beperken zich tot functionele contacten (winkelpersoneel, hulpverleners, buschauffeurs etc.) 	<p>Voorbeelden niveau 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nauwelijks contacten buiten de deur - Mantelzorg voor huisgenoten - Alleen actieve contacten via internet/email - Dakloos zonder contacten met niet-daklozen, behalve hulpverleners

Groeipotentieel

Bij de bepaling op welk niveau van de ladder een persoon terechtkomt, wordt ook het groeipotentieel vastgelegd. Er wordt dan gekeken of het participatieniveau dat een persoon op dat moment heeft ook het maximaal haalbare is, of dat deze binnen een jaar minimaal één niveau zou kunnen stijgen.

Bij elke niveaubepaling wordt dus ook het groeipotentieel vastgelegd. Minimaal één keer per jaar wordt het participatieniveau en groeipotentieel bepaald en vastgelegd.

De reden om het groeipotentieel vast te leggen, is om inzicht te krijgen bij welke groep cliënten er nog groei mogelijk is en bij welke groep cliënten dit vooralsnog niet mogelijk lijkt. Daarmee kan worden verantwoord dat er in bepaalde groepen wel of niet wordt geïnvesteerd. Maar tevens om na een jaar te bezien of de inschatting juist was en die stap vooruit ook inderdaad is bereikt.

Daarnaast zijn er groepen burgers voor wie het doel niet betaald werk is, maar vrijwilligerswerk of een opleiding. Ook dit kan met het groeipotentieel inzichtelijk worden gemaakt. Voorbeelden hiervan zijn 65-plussers, van wie niet meer wordt verwacht dat zij betaald werken, en voortijdig schoolverlaters die men liever terug op school krijgt dan toeleidt naar betaald werk. Voortijdig schoolverlaters zullen nadat zij zijn teruggekeerd naar het reguliere onderwijs na een half jaar op trede 4 (bol) of trede 5 (bbi) uit de

ladder stromen. De reden van uitstroom uit de ladder (uit het bestand) is dan zeer relevant voor de verantwoording van de resultaten.

2. *Overzicht van geraadpleegde documenten:*

1. Verordeningen

- Afstemmingsverordening Wet Werk en Bijstand 2004 gemeente Asten – 1 juni 2004
- Maatregelenverordening wet werk en bijstand gemeente - 15 december 2009
- Inspraakverordening Participatieraad Asten 2010 – 5 juli 2010
- Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Asten 2010 – 15 december 2009
- Verordening hoogwaardige handhaving Wet Werk en Bijstand gemeente Asten 2004 – 14 december 2004
- Raadsbesluit tijdelijke regels Wet Investeren in Jongeren 2009 – 29 september 2009
- Verordening Werkleeraanbod Wet investeren in jongeren Asten 2010 – 15 december 2009
- Verordening toeslagen en verlagingen WIJ Asten 2010 – 15 december 2009
- Maatregelenverordening Wet investeren in jongeren Asten 2010 – 15 december 2009
- Raadsvoorstel van 15 december 2009 inhoudend: Vaststellen drie verordeningen met betrekking tot de Wet Werk en Bijstand Asten 2010
- Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Asten 2010 (1^e wijziging) – 1 februari 2011;

2. Beleids- en overige documenten

- Nadere regels re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Asten 2010 (besluit van burgemeester en wethouders – niet gedateerd);
- Nadere regels re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ Asten 2010 – niet gedateerd;
- Toekenning incidentele aanvullende uitkering 2009 WWB ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 6 december 2010;
- Beschrijving KLAPPERPROJECT 2006-2011;
- Offerte 2008 PROJECT “BEGELEID OPLEIDEN” T.B.V. SINTI-JONGEREN
- Overzicht van percelen voor classificatie cliënten;
- Project dubbele kansen 18-04-2010 Centrumstewards in het Centrum van Asten;
- Memo van 6 juni 2011 aan de leden van de gemeenteraad betreffende de verantwoording van het Werkplein – Jaarverslag 2010;
- Memo van 21 december 2010 inzake voortzetting WWB-banen;
- Concept visie participatie-budget gemeente Asten, Deurne en Someren;

3. Samenwerking Werkplein

- Bestuurlijke dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente Asten en Helmond inzake uit te voeren werkzaamheden op het gebied van Werk en Inkomen dd. 26 februari 2008;
- Evaluatie Werkplein d.d. 24 september 2010;
- Verantwoordingsverslag Werkplein 4^e kwartaal 2009;
- Verantwoordingsverslag Werk en Inkomen, 2^e en 3^e kwartaal 2010;
- Verantwoordingsverslag Werk en Inkomen, Jaarverslag 2010;
- Memo aan de leden van de raadscommissie Burgers inzake Jaarverslag 2010 Werkplein (niet gedateerd);

- Cijfers overgang Werkplein versie 11 oktober 2010;
 - Tevredenheid WWB klanten Helmond, Laarbeek en Asten;
4. Raming en verantwoording
- Begroting 2010 na amendementen;
 - Begroting 2011 DEFINITIEF;
 - Productbegroting 2010 P6101 en P6111;
 - Productenrealisatie 2009;
 - Programmaverslag 2009;
 - De cockpit 2009 van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling;